

GÜBRE VE YEM CEP YAKIYOR

MALATYA'DA TARIM ALARMII!!

Haber Merkezi

Malatya tarım ve hayvancılıkta Anadolu'nun önemli merkezlerinden biri olmaya devam ediyor. Ancak son yıllarda artan üretim maliyetleri, özellikle gübre ve yem fiyatlarındaki fahiş yükseliş, üreticiyi her geçen gün daha da zorluyor.

Çiftçi, tarlasını ekmek için tedarik etmek zorunda olduğu gübreyi almakta zorlanıyor. Geçen yılın aynı dönemine kıyasla bazı gübre çeşitlerinde yüzde 50'ye varan fiyat artışları yaşandı. Hayvancılıkla uğraşan üretici de farklı değil: Yem fiyatları son iki yılda iki katına çıktı. Küçük ve orta ölçekli çiftlikler artık hayvanlarını beslemek için ya daha düşük kaliteli yemlere yöneliyor ya da hayvan sayısını azaltmak zorunda kalıyor.

Oysa üretim zincirinin bu en

temel halkası; yani çiftçi ve hayvan yetiştiricisi, toplumun beslenmesinin ve gıda güvenliğinin temel taşıdır. Eğer çiftçi üretmezse, sofralarımızdaki ekmekten süt ürünlerine, meyveden et ve tavuk ürünlerine kadar her şeyin fiyatı artar. Nitekim marketlerde ve pazarlarda gözle görülür fiyat artışları yaşanıyor; ancak bu artıştan en az kazanan yine çiftçi oluyor.

Malatya'da özellikle kayısı üreticileri ve besiciler, artan girdi maliyetleri karşısında üretimi sürdürürebilmek için borçlanıyor, kimi zaman arazisini ipotek ettirmek zo-

runda kalıyor. Gübre desteğinin ve yem sübvansiyonlarının artırılması, üreticiye doğrudan desteklerin sağlanması artık bir tercih değil, bir zorunluluk haline geldi.

Yetkililerin ve ilgili kurumların üreticinin bu çağrısını duyması

gerekiyor. Çünkü üreticiyi ayakta tutamazsak, yarın tüketiciyi doyuramayacağız. Malatya gibi üretimle var olan bir şehirde, toprağın ve emeğin hakkını korumak; sadece çiftçinin değil, hepimizin ortak meselesidir.

Gazetemize Konuşan Yazıhan Ziraat Odası Başkanı Yunus Kılınç

Bu bir sosyal felaket

Haber Merkezi

Yazıhan Ziraat Odası Başkanı Yunus Kılınç, 12 Nisan gecesi etkili olan ve hava sıcaklığının -15 dereceye kadar düştüğü don olayının, bölge genelinde kayısı başta olmak üzere birçok ürünü yok ettiğini söyledi. Kılınç, "Bu yıl kayısıda yüzde 100 oranında zarar var. Kimse ben ürünü kurtardım diyemedi. Ceviz, kiraz, üzüm, elma gibi meyve ağaçlarımız da aynı şekilde etkilendi. Arpa ve buğdayda da ciddi hasar söz

konusu," ifadelerini kullandı.

Kılınç, yaşanan bu tarımsal afetin 70 bin ailenin doğrudan geçim kaynağını etkilediğini, sezonluk tarım işçileriyle birlikte toplamda yaklaşık 550 bin kişinin gelir kaybına uğrayacağını ifade etti. "Bu sadece ekonomik değil, aynı zamanda sosyal bir felakettir. Depremde evlerimizi kaybettik, şimdi ise soframıza koyacağımız ürünü kaybettik," dedi.

KAYISI'DA ZARAR 200 MİLYAR TL
Başkan Kılınç, yalnızca kayısıda oluşan zararın 200 milyar TL civarında olduğunu belirtti. "İhracatçımızın piyasası elinden gitti. Biz bu yıl Malatya'da kayısı var diyemeyiz. Bu nedenle hasar tespitlerinin eksiksiz yapılması, üreticimizin mağduriyetinin giderilmesi gerekiyor. Valimiz Sayın Seddar Yavuz'un süreci dikkatle takip ettiğini biliyoruz. Devletimizin de bu çağrılarımıza kayıtsız kalmayacağına inanıyoruz,"

NEDEN 1 TL

Okumanızı engelleyerek, gerçeklerin ortaya çıkmasını istemeyenler fiyat bahanesine sığınmasınlar diye herkesin kolayca uzanacağı ve okuyacağı bir gazete olmak istedik.

Babalar Sözünü Tutar

CHP Malatya Milletvekili Veli Ağbaba, "Babalar Sözünü Tutar" diyerek gençlere verdiği sözü yerine getirdi ve 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı kutlamaları kapsamında Malatya'da Pinhani konseri düzenleyeceğini duyurdu.

Sosyal medya hesabından yaptığı paylaşım ile konserin müjdesini veren Ağbaba, "Babalar Sözünü Tutar - Part 3" başlığıyla yaptığı açıklamada, bu yıl da geleneği bozmadıklarını ve 19 Mayıs'ı gençlerle birlikte coşkuyla kutlayacaklarını belirtti.

Özlü Sözler

KAZIM KILINÇ

Karlı Dağlar Adlı Şiir Kitabı Yayınlanan Hemşehrimiz

Kazım Kılınç

1967 yılında Malatya Yazıhan ilçesinde dünyaya geldi. İlkokul ve ortaokul tahsilini Yazıhan'da bitirdi. Kayseri Mimar Sinan İnşaat Teknik Lisesi'nde tamamladı. Dört yıllık inşaat Teknik okurken 3.sınıfta sınava girip Elazığ Fırat Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi'ni kazandı.

İlk ataması Denizli'ye yapıldı. Beş yıl Denizli'de öğretmenlik yaptı. 1995

yılında teknik öğretmen olarak Elazığ 100. Yıl Mesleki Ve Teknik Anadolu Lisesi'ne atandı. Milli Eğitim müdürlüğünün isteği üzerine branş değişikliği yaparak Harita Tapu kadastro alanına geçti. Uzun müddet Harita Tapu Kadastro alan şefliği yaptı.

Şair ve yazardır. Şairler birliği olan İlesam'ın asli üyesidir. **Karlı Dağlar** isminde şiir kitabı vardır. Doğa aşığıdır. Gariban insanlarla ilgilenmek onlara yardımcı olmak en büyük mutluluğudur. Mahalligazete ve dergilerde yazı ve şiirler yazmaktadır. Hukuk Fakültesi ve Mimarlık Fakültesi'nde okuyan iki oğlu vardır. Halen Elazığ'da mesleğine devam etmektedir.

Şiir Köşesi

BU YAZIHAN ESKİ YAZIHAN DEĞİL

Aşağıdan gelirdi posta treni
Kaplardı etrafı tozu dumanı
Yüklerdik vagona pancar, samanı
Bu Yazıhan eski Yazıhan değil

Analar kalburla buğday elerdi
Kaynatır bulguru dama sererdi
Tarhana kurutur erzak ederdi
Bu Yazıhan eski Yazıhan değil

Toprak sahalarda oyun oynardık
Karanlık basınca lamba yakardık
Yatakları serer damda yatardık
Bu Yazıhan eski Yazıhan değil

Toplardık merkeple sapı samanı
Taşırdık omuzda bütün harmanı
Giyerdik kemersiz lastik tumanı
Bu Yazıhan eski Yazıhan değil

Teneke sobada tezek yakardık

Evin duvarına perdah yapardık
Tüm kardeşler bir arada yatardık
Bu Yazıhan eski Yazıhan değil

Nohut mercimeği elle dererdik
Dövmeği bulguru dama sererdik
Kundura alamaz lastik giyerdik
Bu Yazıhan eski Yazıhan değil

Odunu taşırdık merkep katırla
Bahçede kırardık balta satırla
Misafir alırdık gönül hatırla
Bu Yazıhan eski Yazıhan değil

Mektup dağıtırdı gelir postacı
Kapıda gezerdi çerçi bohçacı
Ana ekmek yapar koyardı sacı
Bu Yazıhan eski Yazıhan değil

Eskiydi herkesin şalvar ceketi
Yüksekti insanın kadir kıymeti
Güzeldi eskinin örfü adeti
Bu Yazıhan eski Yazıhan değil
Kazım KILINÇ

Yemek Zamanı

KÜNYE

SAHİBİ VE GENEL YAYIN YÖNETMENİ
ZEKERİYA KÖSEOĞLU

Sayfa Sekreteri
Barış Ölmez

Adres: Doğuş Mahallesi Demokrasi caddesi NO: 46 Yazıhan / Malatya
Baskı: Genç Ofset Süzgül Sokak No: 18 Altındağ / Ankara

Vali Yavuz Yazıhan'da

Malatya Valisi Seddar Yavuz, Yazıhan'da incelemelerde bulunarak, yetkililerden bilgi aldı

Malatya Valisi Seddar Yavuz Yazıhan'ı ziyaret ederek Kaymakam Osman Kurt'tan yöreyle ilgili bilgiler aldı. Yavuz ayrıca mahalle muhtarlarıyla Halk Eğitim Merkezi salonunda yaptığı toplantıda halkın sorunlarını dinledi.

Seddar Yavuz Yazıhan'daki incelemelerinde Sürür, Dedekargın ve Tecirli köylerini de ziyaret ederek sürmekte olan konut projelerini yerinde inceledi.

Burada ilçedeki konut çalışmaları hakkında da bilgi veren Vali Yavuz, "157 kentsel konutun yapımı tamamlandı, 133 konutun anahtarları hak sahiplerine teslim edildi. Kır-salda ise 618 konut talebi bu-

lunuyor. Orta hasarlı binaların yıkımı tamamlandı. Ancak artık ağır hasarlı binaların gündemimizde olmaması gerektiğine inanıyoruz." dedi.

TOKİ ve Emlak Konut Projeleri Devam Ediyor

TOKİ tarafından Malatya genelinde 47.312 konut ve 912 ticarethane, rezerv alanlarda ise 23.415 konut, 4.055 iş yeri, 515 ofis ve 32 fırın inşa ediliyor. Emlak Konut tarafından da 1.161 konut ve

7.448 ticarethane çalışmaları sürüyor.

Vali Yavuz, "Devlet-millet el ele vererek tüm sorunların üstesinden gelebiliriz.

Bugün dünyada hiçbir ülke vatandaşına sıfır faizle, 2 yılı ödemesiz, 18 yıl vadeli konut sunamıyor. Biz bunu başardık. "Malatya geride kaldı" diyenlere inat, bugün birçok ili geride bıraktık. Bu başarı hepimizin başarısıdır. Biz sadece organize ettik. Başarıyı sağlayan Malatya'nın azimli insanlarıdır. Birlikte daha büyük başarılar elde edeceğimize yürekten inanıyorum." şeklinde konuştu. Sınırlı kalmadığını, çözüm arayışlarını da beraberinde getirdiğini vurguluyor.

Malatya Valisi Seddar Yavuz Yazıhan Kaymakamı Kurt'u makamında ziyaret ederek çalışmalar hakkında bilgi aldı. Vali ayrıca Yazıhan Muhtarlarını da dinledi

HALKIN FABRİKASI: MORMAŞ

Mobilya Fabrikasının Yüzde 99,5 i Belediyeye ait

Barış Ölmez

Malatya'da 1974 yılında kurulan ve bugün Battalgazi Belediyesi iştiraki olarak faaliyetlerini sürdüren Malatya Orman Ürünleri ve Mobilya Tesisleri A.Ş. (MORMAŞ), üretim kapasitesini her geçen gün artırarak hem Malatya'nın yeniden inşasında hem de bölgesel kalkınmada kritik bir rol oynuyor.

%95'i Battalgazi Belediyesi'ne, %2'si çeşitli kurumlara ve %3'ü bireysel vatandaşlara ait olan MORMAŞ, Bir zamanlar sadece devlet kurumlarına masa ve sıra üreten şirket, bugün özel sektöre açılarak geniş bir müşteri portföyüne ulaştı. Kalite ve Güvenin Adresi

ISO 9001 ve TSE ürün belgelerine sahip olan MORMAŞ, "Siz hayal edin, birlikte tasarlayıp üretilim" felsefesiyle müşterilerine geniş bir ürün yelpazesi sunuyor. Yatak odası, yemek odası,

genç odası, mutfak ve banyo mobilyalarından büro mobilyalarına, okul ve dersane donanımlarından kentsel donatı ürünlerine kadar pek çok alanda başarılı işlere imza atıyor.

Battalgazi Belediye Başkanı Bayram Taşkın, MORMAŞ'ın Malatya'nın yeniden inşa sürecinde ve yerel ekonomide önemli bir görev üstlendiğini belirterek, "MORMAŞ'ı daha da büyüterek sadece Malatya'nın değil, tüm bölgenin mobilya ve ahşap ürün ihtiyacına cevap veren güçlü bir marka haline getirmek istiyoruz" dedi.

Bölgesel İstihdama Katkı

99 kişiye istihdam sağlayan MORMAŞ, her yıl artan üretim kapasitesi ve siparişleriyle sadece Malatya'da değil, çevre illerde de tercih edilen bir marka

haline geldi. Devlet Malzeme Ofisi ve Cazibe Merkezleri Kataloğu'nda yer alan ürünleriyle ulusal çapta da adından söz ettiren MORMAŞ, vergi rekortmenleri listesinde yer alarak bölgesel bir başarı hikayesi yazıyor.

Bir Kamu Girişimi Başarı Örneği

Malatya'nın yerli üretim gücü olarak faaliyetlerini sürdüren MORMAŞ, güçlü tasarım ve uygulama ekibiyle hem bireysel hem de kurumsal müşterilere kaliteli, dayanıklı ve estetik çözümler sunmaya devam ediyor. Kamu iktisadi teşebbüslerine yönelik "kamu kurumları üretici olamaz, serbest piyasada rekabet edemez" eleştirilerini boşa çıkaran MORMAŞ, kamu eliyle de rekabetçi, yenilikçi ve sürdürülebilir bir üretim modelinin mümkün olduğunu kanıtlıyor.

EKONOMİ

Yazıhanlı köylüler ürün elde edemediği yaz aylarında yüksek maliyetlerle karşı karşıya

GÜBREDE FİYAT ALARMI

Zamlar peş peşe gelirken köylünün deposunda ürün, cebinde para yok.

HABER MERKEZİ

tarım sektöründe üretim maliyetleri hızla yükselirken, özellikle gübre fiyatlarındaki artış Malatya başta olmak üzere birçok bölgede üreticiyi zorluyor. Ayçiçeği, mısır ve şeker pancarı gibi temel tarım ürünlerinin yanı sıra, Malatya'nın stratejik ürünü olan kayısı için de kritik olan gübreler, el yakan fiyatlarla çiftçiye çıkmaz sürüklüyor. Üstelik bu gübrelerin büyük kısmı yaz ve sonbahar aylarında, üretimin ve bahçe bakımının tam ortasında kullanılmak zorunda.

☒ Ayçiçeği Üreticisi Zor Durumda

Ayçiçeğinde yaygın olarak kullanılan Gübrelere fiyatları, geçtiğimiz yıla kıyasla çiftçinin yükünü ciddi şekilde artırmış durumda.

☒ Mısırdaki da Maliyet Yüksek

Mısır üreticileri de benzer bir tabloyla karşı karşıya. Özellikle yaz başında uygulanan 12.30.12 Kompoze Gübre de 22.500 TL ile yüksek maliyetli girdiler arasında yer alıyor.

☒ Şeker Pancarı İçin Alternatifler Kısıtlı

Şeker pancarı üretiminde kullanılan Süper Pancar-S gibi özel gübrelere fiyatları yerel bayilere göre değişirken, yaygın olarak tercih edilen Kompoze Gübre ise 22.500 TL seviyesinde satılıyor.

☒ Kayısıda Girdi Maliyetleri Yüksek, Depoda Ürün Yok, Destek Yok

Malatya'nın simgesi haline gelen kayısı ağaçları da gübre fiyat-

larındaki artıştan payını aldı. Yaz ve sonbahar aylarında kayısı bahçelerinde verimliliği artırmak ve gelecek yılın meyve oluşumunu desteklemek için kullanılan temel gübrelere maliyeti hızla artıyor.

Üre gübresi (%46 Azot): 19.300 TL/ton

15.15.15 Kompoze Gübre (Yaygın olarak yaz-sonbahar döneminde kullanılır): Yaklaşık

20.000 TL/ton

Kalsiyum Nitrat ve Potasyum Nitrat gibi özel gübrelere fiyatları ise 25.000 TL'yi bulabiliyor.

Üreticiler, bu maliyetlerin karşısında destek görmeden üretime devam etmenin imkânsız hale geldiğini ifade ediyor. Gübre sadece to-

prağı değil, aynı zamanda çiftçinin geleceğini de besliyor. Ancak mevcut fiyatlar üreticiyi gübre kullanamaz hale getiriyor.

Yüksek Fiyat, Zorunlu Kullanım

Girdi maliyetlerindeki bu hızlı artış, özellikle Malatya'da kırsal nüfusun geçim kaynağı olan kayısı üretimini tehdit ediyor. Üreticiler, "bu gübrelere kullanmadan bahçeyi yaşatamayız" derken, birçok kişi kredi borçlarıyla bu maliyetleri denge-

lemeye çalışıyor. Gübre kullanımının ertelenmesi ise hem bu yılki hem de gelecek yılki rekolteyi doğrudan etkiliyor.

Çiftçi Destek Bekliyor Tarımda sürdürülebilirlik için acil önlemler alınması kaçınılmaz hale geldi. Gübre ve diğer temel girdilerde fiyat istikrarı sağlanmazsa, Malatya başta olmak üzere birçok bölgede tarımsal üretim sekteye uğrayacak. Üreticiler, özellikle yaz ve sonbahar aylarında yoğunlaşan gübreleme döneminde devletin sübvansiyon ve destekleme programlarını artırmasını talep ediyor.

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkan Yardımcısı

Erhan Adem, gübre fiyatlarında ki artışların tarımsal üretimi olumsuz etkilediğini ve bu durumun gıda fiyatlarına yansımaya başladığını belirtmektedir. Adem, "Gübre fiyatları yükseliyor. Gübre olmadan verimli tarım yapmak neredeyse imkânsızdır; eksik gübreleme doğrudan rekolteyi, dolayısıyla ürün arzını azaltır. Arz düşerse, gıda fiyatları yükselir ve bu da halkın sofrasına yansır" diyerek, gübre fiyatlarının kontrol altına alınması gerektiğini ifade etti.

CHP Niğde Milletvekili Fethi Gürer ise tarım sektörüne ayrılan desteklerin enflasyon karşısında yetersiz kaldığını ve çiftçilerin borç yükünün arttığını belirterek; "Oysa çiftçiye ayrılan destek 135 milyar lirada kaldı" dedi ve tarım desteklerinin artırılması gerektiğini savundu.

Tarım Bakanlığı Mart ve Nisan aylarında gübreleme desteği ödeyeceğini ilan ederken 2025 yılı için gübre maliyetlerinin %25'inin devlet tarafından karşılanacağını açıklamıştır. Bu destekle, çiftçilerin gübre maliyetlerinin bir kısmının sübvansiyon edilmesi hedeflenmektedir.

EKEN DE YİYEN DE ŞİKAYETÇİ

Bayii fiyat güncelliyor, hükümet sınırlı destek veriyor, çiftçi alamıyor, ektiğini koruyamıyor.

Dünyada gıda fiyatları enflasyonu aldı başını gidiyor Malatya tarımı sıkıştı

çare arıyor.

Gübre maliyetleri azaltılmazsa Malatya başta olmak üzere birçok bölgede tarımsal üretim yapılamayacak.

Bu da sofralarımıza zam olarak yansımaya

Ayçiçeği için Kullanılan Gübrelere ve Fiyatları
GAP (Gübreli) (Fosfat) 18-48-0: Ton fiyatı yaklaşık 26.400 TL
Üre (46 Azot): Ton fiyatı yaklaşık 19.300 TL
12.30.12 Kompoze Gübre: Ton fiyatı yaklaşık 22.500 TL

Mısır için Kullanılan Gübrelere ve Fiyatları
Üre (46 Azot): Ton fiyatı yaklaşık 19.300 TL
12.30.12 Kompoze Gübre: Ton fiyatı yaklaşık 22.500 TL

Şeker Pancarı için Kullanılan Gübrelere ve Fiyatları
Süper Pancar-S (Özel Formülasyon): Fiyat bilgisi için yerel bayilere iletişime geçilmesi önerilir.
12.30.12 Kompoze Gübre: Ton fiyatı yaklaşık 22.500 TL

Gübre Üreticileri İthalatçıları ve İhracatçıları Derneği de fiyatlamada konusundaki şikayetlere karşılık olarak sistemin hatasının altı çizilerek şu önerilerde bulundu:

"DNA Barkod ve Kare Kod Uygulamasının Kaldırılması veya Gözden Geçirilmesi: Mevcut uygulamanın gübre sektörüne yılda yaklaşık 500 milyon TL ek yük getiriyor. Bu sistemin dünyada benzeri yok ve sektör için ciddi bir engel oluşturuyor.

Gübre İthalatında Kolaylıklar Sağlanması gerekir. Türkiye'nin yıllık yaklaşık 6 milyon tonluk kimyevi gübre tüketiminde dışa bağımlı Bürokratik işlemlerin azaltılması gerekir

Yerli Organik Gübre Üretiminin Teşvik Edilmesi:

Yerli kaynaklardan elde edilebilecek materyallerin organik gübre olarak değerlendirilmesi ve desteklenmesi

Mardin Mazıdağı Fosfat Kaynaklarının Yeniden Değerlendirilmesi:

Türkiye'deki potansiyel fosfat rezervlerinin tekrar gündeme alınması ve değerlendirilmesi

Uzun Vadeli Somut Öneri: Ulusal Gübre Politikası İçin Kalıcı Bir Komisyon Kurulması:

Siyasi parti temsilcileri, bakanlık bürokratları, akademisyenler, gübre sektörü ve çiftçi temsilcilerinin yer aldığı bir komisyonun kurulması öneriliyor.

Amaç, uzun vadeli ve sürdürülebilir bir ulusal gübre politikası oluşturmak.

Bağımsız Özgür Yayıncılık, en geniş kapsamlı haberler, özgün yorumlar

www.megaonhaber.com

facebook

Mega On TV

Twitter/X

@megaontv

Instagram

megaon.tv

KURUCU MECLİS'TE BİR DREJANLI

TBMM'NİN BİRİNCİ DÖNEM MALATYA MİLLETVEKİLİ GARİP GARİPAĞAOĞLU'NUN DREJAN AŞİRETİ İÇİNDE GEÇEN HAYATI

Z. KÖSEOĞLU

1871 yılında Malatya'nın Hekimhan ilçesinde doğan Garip Ömer Garipağaoğlu, halk arasında bilinen adıyla Garip Ağa, Anadolu'nun hem savaş hem de barış günlerinde iz bırakan, unutulmuş büyüklerinden biridir. Toprağa bağlı bir Türkmen ailenin oğlu olarak dünyaya gelen Garip Ağa, Hekimhan'da yaşayan Mehmet Şerif Ağa'nın oğludur. Garipağaoğlu Osmanlı'nın çöküşüyle birlikte doğan millet iradesinin ilk temsilcilerinden biri olmuş; cephede, mecliste ve ailesinde güçlü bir kimlik sergilemiştir. Cepheden Meclise: Anadolu'nun Yüzü İlk ve Ortaöğrenimini Hekimhan Rüştîyesi'nde tamamlayan Garip Ağa, 1. Dünya Savaşı sırasında gönüllü milis kuvvetleriyle Bingöl'de Ruslara karşı savaşmış; cephane ve silah lojistiğini sağlayarak ordunun arkasını

halkının teveccühüyle 23 Nisan 1920'de Ankara'daki Meclis'e katılmıştır. Meclisteki görev süresi boyunca milletin kaderini belirleyen oylamalarda sessiz ama kararlı bir varlık göstermiş, ardından Atatürk tarafından Yozgat'taki isyanların bastırılması için görevlendirilmiştir. Bir Kadın, Bir Aşiret, Bir Kimlik: Bessey Hatun'un Etkisi Garip Ağa'nın yaşamını sadece savaş ve siyaset değil; güçlü bir kadınlıyaptığı evlilik de şekillendirmiştir.

Drejanlı Besse Hatun'la

DREJAN AĞASI ALİ RIZA ŞATIROĞLU'NUN KIZ KARDEŞİ BESSEY HATUN'LA EVLENEN GARİP AĞA HAYATINI DREJAN AŞİRETİ İÇİNDE GEÇİRMİŞTİR

evlilik

O, dönemin en nüfuzlu aşiretlerinden biri olan Drejan Aşiretinden Şatiroğlu Mustafa'nın kızı Bessey

başına geçmesiyle, Bessey Hatun'un aile içindeki sözhakkı daha da güçlenmiş; Garip Ağa'nın kararlarında etkili bir figür olmuştur. Bu güçlü birliktelik sayesinde Türkmen kökenli olmasına rağmen, Garip Ağa halk arasında "Drejanlı" olarak anılmaya başlamıştır. Hayatının geri kalanını bu aidiyetle sürdürmüş, hem Drejan hem Malatya halkının temsilcisi haline gelmiştir. İz Bırakan Sessizlik 13 Temmuz 1920'de çıkan ayaklanmaları bastırmak

üzere Meclis'ten ayrılan Garip Ağa, 27 Eylül'de resmi olarak görevinden çekilmiştir. Ancak Meclis kayıtlarında 1921'e kadar "izinli" görünmeyi sürdürmüştür.

Görev sonrası yaşamını Hekimhan'da sürdürmüş, siyasi hayattan uzak durmuştur. Ölümüne dek toprağına ve ailesine bağlı bir yaşam sürerek, 27 Temmuz 1925'te hayata veda etmiştir. Evli ve altı çocuk babasıdır. Bugün Neden Hatırlamalıyız? Garip Ağa, hem Cumhuriyet'in kuruluş mücadelesine katılmış bir asker ve vekil, hem de kadın karakterlerin belirleyici olduğu güçlü bir geleneğin eşidir.

Bugün onu tanımak; sadece bir mebusu değil, bir halk adamını, bir kadının eşit ortağını, Anadolu'nun derin dokusunu anlamak demektir. Tarih, adını büyük puntolarla yazmasa da; onun gibi sessiz kahramanlar sayesinde bugün bu topraklarda özgürce yaşıyoruz.

Hanım'la evlenmiştir. Bessey Hatun, Drejanlı kadınların geleneksel rollerine uygun olarak evin, ailenin önemli kararlarında belirleyici olmuştur.. Kardeşi Ali Rıza Ağa'nın Drejan Aşireti'nin

GARİPAĞAOĞLU'NUN HEKİMHAN'DAKİ KONAĞI

kollayan önemli isimlerden biri olmuştur.

Bu hizmetlerinden sonra Tahsin beyin vefatı sonrası Mustafa Kemal Paşa'nın çağrısıyla kurulan TBMM'nin 1. döneminde, Malatya

MALATYA GAZETECİLER
CEMİYETİ BAŞKANI,
TSYD MALATYA TEMSİLCİSİ,
TGK YÖNKURULU ÜYESİ,
DGF BAŞKAN YARDIMCISI

6 Şubat Depremleri Malatya'yı yıkıp geçmişti.

Malatya protokolü İtfaiye Binasına sığınmış, Koordinatör Bakanlarla Malatya'yı nasıl ayağa kaldıracaklarını tartışıyorlardı. Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, depremde hasar alan ve ikinci depreme Valilik binasında yakalanmasının verdiği endişe ve korkuyu bizzat yaşadıktan sonra Malatya'ya yeni bir Hükümet binası yapılmasını önerdi, "yer gösterin başka bir yere yapalım, daha güzel ve büyük bir Hükümet binasına başlayalım" dedi.

Ancak hemen Hayır dediler, kentin hafızası gidermiş, kültür kaybolmuş diye buyurdular. Bakan da bir daha yeni Hükümet binasından bahsetmedi.

Hükümet Binası ihale edildi, temel kazıldı, sular fışkırdı yerden, ek ihale yaptılar bilmem kaç tane fore ve plastik kazık çaktılar. İnşaata başlandı, sona yaklaşıldı ama hala temelden çıkan sular motorlarla çekilerek kanalizasyona veriliyor. Malatya Çarşısının yerinde yapılmasında ısrar ediyor. Yerinde dönüşümde dönüşüm istediler.

Uzmanlar, Çarşının altı su kayıyor diye uyarırsa da, Fore kazık çıkarız dediler. 12 Bin adet fore kazık çakıp 300 km. kazık döşedik diye söylenenler olduysa da, Çarşının altı su kaynamaya devam etti. Yapılan binaların etrafından sular çıkmaya başladı.

Hemen bir proje daha hazırladılar Çarşıda yüzeye yakın çıkan suları toplayarak Çarşının suyu'ya kadar götürüp sulamada kullanmaya karar verdiler. 250 milyon lira harcanacakmış... Olur mu olmaz mı demeye fırsat vermeden işe de başladılar.

Çarşının altından devasa bir nehir geçiyor diyenlerde olduysa da, duymamazlıktan geldiler. Hayatında görevde iken bir tek dönüşüm dahi yapamayan Malatya'nın zevatı, "Biz yerinde dönüşüm istiyoruz" diyerek kesip attı.

Sonra dönemin Bakanını da ikna ederek Malatya'da olmayan Bakırcılar adına birde temel attilar, seninle gurur duyuyoruz sloganları arasında.

Ardından Malatya'nın Kuyumcular Çarşısı en ön safa geçilerek, mimarisine dahi özen gösterilmeden yıldırım hızıyla bir bina inşaatına başladılar. Söğütlü Camiyi bile yerinden edip eski Belediye binasının yerine yapmaya başladılar. Çarşıda bir yıl içerisinde bitirilmesi beklenen binaların yapımı hala devam ediyor.

İNÖNÜ CADDESİ 30 METREYE ÇIKACAK MI?

İlk temeli atılan Bakırcılar ve Kuyumcular Çarşısı da hala bitirilemedi.

Bakan Kurum geçen hafta geldi, işyerlerinde ilk teslimatların Temmuz ve Ağustos ayını bulabileceğini açıkladı, bu tarihin yıl sonunu bulacağını söyleyenlerde var.

Depremlerin ardından 28 ay geçmiş Malatya'da hala işyerleri teslim edilememiş. Malatya çarşısı hala işyerlerinin teslim edilmesini bekliyor.

Sırada İnönü Caddesi var.

Malatya'yı yeniden inşa edenler her ne kadar Malatyalılara danışma, görüşme, anlatma, bilgi verme, aydınlatma gibi bir sorumluluk duymayıp bildiklerini dayatmaya devam etselerde, İnönü Caddesinin 25 metreden 30 metreye çıkarılması için bir çalışma var.

Büyük ölçüde de görüş birliği sağlanmış.

Ancak, sorun bir kaç binanın durumu.

Binamızı yıktırmayız diyen bu hak sahipleri İnönü Caddesinin rezerv alandan çıkarılması içinde bastırmaya başlamış. Emeksiz caddesi kavşağında bulunan Kız Enstitüsü binasını dahi sormadan yıkanlar, bir kaç bina sahibinin yol içerisinde kalan "binamızı yıktırmayız" baskısı karşısında nerede ise 30 metrelik yoldan vazgeçme aşamasına gelmişler.

Malatya Mimarlar Odası Başkanı Yunus Emre Fidanel, alanın rezerv alan ilan edildiğini ve 30 metrelik yolun mutlaka yapılması gerektiğini ifade ederek Çarşıda yapılan hatanın İnönü Caddesinde de yapılmamasını istiyor.

Son derece haklı.

Olması gereken de yeni ve modern bir İnönü Caddesi yapılınsın. Bir tramvay hattı düşünülün. Trafik rahatlatılsın.

Sırtmapınarından başlayarak Çarşı merkezine kadar İnönü Caddesine bir hava verilsin.

Malatya Valisi, Büyükşehir Belediye Başkanı, Yeşilyurt ve Battalgazi Belediyeleri de yeni bir caddeden yana.

Ama bir kaç bina sahibi ağır basmaya başlamış.

"Yıkamazsınız" sesleri geliyor. Muhterem protokol, geri adım atıyor.

Ankara'dan "yeter artık Malatya" şikayetlerine son verin haberleri gönderiliyor.

Siyasetçilerimizde kimse kırılmanın moduna geçmişler.

İnönü Caddesinde yıkımlardan çok kurtarılabilecek binalar konuşuluyor.

Malatyalı karar vermediğine göre bakalım İnönü Caddesinde kimlerin dediği olacak önümüzdeki günlerde göreceğiz.

Çarşı da Kuyumcuların dediği oldu.

İnönü Caddesinde de kararı bina sahipleri verecekmiş gibi görünüyor.

İnönü Caddesi 25 metreden 30 metreye çıkarılabilecek mi?

Takip etmeye devam edeceğiz.